

Puula-forumissa 5.7.2018 kuultiin sekä esitelmien pitäjien että yleisön suunnalta tärkeimpänä tavoitteena, että Puula säilyy kirkkaana vesistönä myös vuosikymmenten taakse.

Puulavesikään ei voi välttyä kaikelta vesistön tilaan vaikuttavilta muutostekijöiltä, kuten ilmaston lämpenemisen ja ilmalaskeumien vaikutuksilta. Sen sijaan meidän pitää vaikuttaa paikalliseen toimintaan, jos se vahingoittaa vesistömme tilaa.

Tutkimustulosten mukaan Puulan veden laatua eniten huonontava ihmistoiminta on turvetuotanto Kälkäjoen valuma-alueella. Turvetuotannon vesistöille haitallisia jätevesipäästöjä ei kyetä taloudellisesti nykyisin käytössä olevalla tekniikalla poistamaan. Toimivien puhdistusmenetelmien käyttöönotto maksaa eikä taloudellista kannustinta toimivalle puhdistukselle ole, koska ympäristölupaehjoja korkeammista päästöistä ei ole määrätty taloudellisia seurauksia. Esimerkkinä tästä Kälkäjoen varrella sijaitsevat Havu-, Paju- ja Pihlassuon tuotantoalueet, jossa turvetuotanto jatkuu jo neljättä tuotantokautta vuoden 2014 – ympäristöluvan ehtojen vastaisesti ilman, että valvova viranhaltija on puuttunut asiaan.

Turve-energia on auringonlaskun ala, tämän ministeri Kimmo Tiilikainen ja Vapon silloinen pääjohtaja Tomi Yli-Kyyny totesivat Puula-forumissa 2016. Valtion tuki turvetuotannolle on kuitenkin jatkunut. Kohtuullista olisi, että saadun tuen turvin Vapo investoi toimiviin vesienpuhdistusmenetelmiin. Näin ei kuitenkaan ole käynyt eikä näköpiirissä ole muutosta parempaan.

Huolestuttavaa on, että keskustelu ja lupaukset parempien puhdistusmenetelmien kehittämisestä on laantunut ilman että konkreettisia tuloksia olisi saatu aikaan. Vapon takavuosien ympäristölupaus investoida 10 miljoonaa euroa parempaan puhdistustekniikkaan ei ole johtanut parannuksiin ainakaan Puulaan laskevilla soilla. Vapon ilmoitus lakkauttaa vedenpuhdistustekniikkaan erikoistuneen yksikkönsä kertoo myös kiinnostuksen vähenemisestä ympäristövaikutusten suuntaan.

Koko Suomen ja myös Puulan alueen soita poistuu tuotannosta merkittävästi seuraavien vuosikymmenten aikana. On tärkeää, että kun päätetään soiden käytöstä muuhun tarkoitukseen, vesistövaikutukset huomioidaan huolella.

Puula-forum- 2018 paikalla olleet noin 200 osallistujaa hyväksyivät yksimielisesti alla olevan ehdotuksen jätettäväksi Maa- ja metsätalous-, Työ- ja elinkeino- sekä Ympäristöministeriöille:

Puula-forum 2018 esittää, että jo vuoden 2019 ja sitä seuraavissa budjeteissa määrätään turvetuotannolle vesistöhoitomaksu, joka vastaan suuruudeltaan samaa euromääräistä verohelpotusta, joka on myönnetty toimialalle. Esitetty vesistöhoitomaksu käytetään investointeihin, joilla parannetaan turvetuotannon vesien käsittelyä.

Edellisen lisäksi kerättyjä varoja käytetään myös turvetuotannosta poistuneiden soiden jälkikäytön vaatimiin investointeihin, kuten kosteikkojen ja muiden puhdistusmenetelmien rakentamiseen.

